НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

«КОЛИ МЕНЕ ЗАПИТАЮТЬ, ЩО ТАКЕ ВІЙНА, Я БЕЗ РОЗДУМУ ВІДПОВІМ — ІМЕНА»

(Максим «Далі» Кривцов)

«WHEN I AM ASKED WHAT WAR IS, I ANSWER WITHOUT HESITATION: NAMES»

(Maksym "Dali" Kryvtsov)

ВИСТАВКА ПРИСВЯЧЕНА БІБЛІОТЕКАРЯМ, ЖИТТЯ ЯКИХ ЗАБРАЛА ВІЙНА

ПАМ'ЯТАТИ – ОЗНАЧАЄ НЕ ДАТИ ЇХНІМ ІМЕНАМ ЗНИКНУТИ.

Ця виставка створена на базі проєкту Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого «Книга пам'яті російсько-української війни». Він започаткований у 2024 році для увічнення пам'яті працівників бібліотечної сфери — військових і цивільних, — які загинули внаслідок російської агресії починаючи з 2014 року.

Ми сподіваємося, що остання сторінка цієї Книги пам'яті вже написана...

STORIES OF LIBRARIANS WHOSE LIVES WERE TAKEN BY THE WAR

TO REMEMBER MEANS NOT TO LET THEIR NAMES DISAPPEAR.

This exhibition is based on the project The 'Book of Remembrance of the Russian-Ukrainian War' developed by the Yaroslav Mudryi National Library of Ukraine. Launched in 2024, the project commemorates library professionals, both military and civilian, who have lost their lives as a result of Russian aggression since 2014.

We hope that the final page of this Book of Remembrance has already been written...

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

24.05.1973 – 08.04.2022

ВІТА КУЗЬМЕНКО

ЇЙ БУЛО 48 РОКІВ, КОЛИ РОСІЙСЬКА РАКЕТА ВБИЛА ЇЇ НА ВОКЗАЛІ КРАМАТОРСЬКА

«Спокійна, лагідна, мовчазна, усміхнена.
Кожному і кожній прийшла б на допомогу», – так Віту згадує її сестра Анна. Вона багато читала, любила квіти й сама їх вирощувала.

8 квітня 2022 року Віта Кузьменко разом із доньками та мамою чекала на евакуаційний потяг на вокзалі Краматорська Донецької області. Родина планувала виїхати до західних областей України. Російський ракетний удар по вокзалу обірвав життя Віти на очах у доньок.

Майже три десятиліття Віта присвятила бібліотечній справі у рідному Краматорську. У 1994 році здобула бібліотечну освіту, а з 2009-го очолювала бібліотеку-філію № 3 ім. В. Короленка у Краматорську.

Віта добре знала, чого потребують її читачі: дбала про поповнення книжкового фонду, передплату періодики, організовувала заходи. За її участі у бібліотеці створили Інтернет-центр, а сама вона працювала над тим, щоб бібліотека стала місцем сімейного дозвілля. За професійну роботу Віту неодноразово відзначали міськими та обласними грамотами.

У Віти залишилися доньки Олеся та Юля, мама Тетяна, яка того дня зазнала важких поранень, та сестра Анна.

Похована в рідному Краматорську.

VITA KUZMENKO

SHE WAS 48 YEARS OLD WHEN A RUSSIAN MISSILE KILLED HER AT THE KRAMATORSK TRAIN STATION

"Calm, gentle, silent, smiling.
She would come to the aid of anyone and everyone," is how her sister Anna remembers Vita. She read a lot, loved flowers, and grew them herself.

On April 8, 2022, Vita Kuzmenko, along with her daughters and mother, was waiting for an evacuation train at the Kramatorsk train station in the Donetsk region. The family planned to evacuate to western Ukraine. A Russian missile strike on the station cut Vita's life short in front of her daughters.

Vita devoted almost three decades to librarianship in her native Kramatorsk. In 1994, she received her library education, and since 2009, she has headed the V. Korolenko Branch Library No. 3 in Kramatorsk.

Vita knew well what her readers needed: she worked to expand the library's collection, maintaining subscriptions to periodicals, and organizing events. With her involvement, the library created an Internet center, and she worked to make it a place for family leisure. Vita was repeatedly awarded city and regional diplomas for her professional work.

Vita is survived by her daughters, Olesya and Yulia; her mother, Tetyana, who was seriously injured that day; and her sister, Anna.

Buried in her native Kramatorsk.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

27.08.1969 – 15.10.2023

АЛЛА ДАВИДЮК

У 54 РОКИ ЗАГИНУЛА ВНАСЛІДОК УДАРУ КЕРОВАНИМИ АВІАЦІЙНИМИ БОМБАМИ ПО СЕЛУ ДРУЖЕЛЮБІВКА

Алла Давидюк народилася в селі Чернещина Борівського району Харківської області.

Упродовж 22 років вона очолювала Дружелюбівську бібліотеку-філію КЗ «Борівська централізована бібліотечна система» Борівської селищної ради. Алла була відданою своїй справі та професійною бібліотекаркою. За сумлінну працю її неодноразово відзначали грамотами й подяками.

Разом із чоловіком Алла Олексіївна вела домашнє господарство. Найбільшою цінністю для неї була родина. Колеги, друзі та односельці згадують її як життєрадісну, щиру, добру й світлу людину.

«Алла залишиться у нашій пам'яті веселою, щирою, доброю, позитивною людиною, яка все серце віддавала своїй сім'ї», – згадують колеги Алли.

У ніч проти 15 жовтня 2023 року російські військові завдали удару керованими авіаційними бомбами по селу Дружелюбівка Ізюмського району. Алла Давидюк загинула у власному будинку разом із чоловіком та молодшим сином, який напередодні приїхав до батьків.

«Біль, сльози, співчуття рідним... Як важко повірити, що ми їх більше не побачимо. Ми пережили з вами окупацію, вірили у краще, але вас не стало. Вічна пам'ять і царство небесне, наші дорогі сусіди з вулиці Молодіжної», – написала товаришка родини Світлана Удовенко.

У Алли Давидюк залишилися онуки та інші рідні.

ALLA DAVYDIUK

AT THE AGE OF 54, SHE WAS KILLED IN A GUIDED AERIAL BOMB STRIKE ON THE VILLAGE OF DRUZHELIUBIVKA

Alla Davydiuk was born in the village of Cherneshchyna, Borova district, Kharkiv region.

For 22 years, she headed the Druzheliubivka branch library of the Communal Institution "Borova Centralized Library System" under the Borova Settlement Council. Alla was a professional and deeply dedicated librarian. For her conscientious work, she was repeatedly recognized with certificates of honor and letters of gratitude.

Together with her husband, Alla managed their household. Family was her greatest value. Colleagues, friends, and fellow villagers remember her as a joyful, sincere, kind, and bright person.

"Alla will remain in our memory as a cheerful, sincere, kind, and positive person who gave her whole heart to her family," her colleagues recalled.

On the night of October 15, 2023, the Russian military launched a strike using guided aerial bombs on the village of Druzheliubivka in the Izium district. Alla Davydiuk was killed in her own home alongside her husband and her younger son, who had arrived to visit his parents the day before.

"Pain, tears, and deepest condolences to the family... It is so hard to believe that we will never see them again. We survived the occupation together with you, we believed in the best, but now you are gone. Eternal memory and may you rest in peace, our dear neighbors from Molodizhna Street," wrote Svitlana Udovenko, a family friend.

Alla Davydiuk is survived by her grandchildren and other relatives.

КАТЕРИНА БАРАНОВА
(СКРИПНІЧЕНКО)

У ВІЦІ 27 РОКІВ ЗАГИНУЛА ПІД ЧАС РАКЕТНОГО ОБСТРІЛУ ПОЛТАВИ

Катерина виросла в селі Опришки на Полтавщині. Мала творчий та організаторський хист, посідала призові місця на шкільних олімпіадах, у спортивних змаганнях та хореографічних конкурсах.

У Полтавському педагогічному університеті вивчала культурологію. Разом з однокурсником Віталієм створила сім'ю. У 2015 році стала мамою – народилася донька Анастасія. Університет закінчила з відзнакою, здобувши ступінь магістра.

«Вона допомагала нам на парах, з домашніми завданнями, завжди ділилася порадами. [...] Вона була життєрадісною, доброю і надійною», – згадує близька подруга Анна.

У 2018 році, ще студенткою, Катерина почала працювати в Полтавській обласній бібліотеці для юнацтва імені Олеся Гончара. Згодом стала провідною бібліотекаркою сектору дитячого розвитку та дозвілля. Організовувала заходи для школярів і студентів. У 2022 році започаткувала студію англійської мови для малят «Kids_club».

Навесні 2024 року Катерина очолила бібліотеку Військового коледжу сержантського складу Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут у Полтаві.

3-го вересня 2024-го року російські війська завдали по навчальному закладу удару двома балістичними ракетами. Через короткий проміжок між повітряною тривогою та ударом вона не встигла дістатися укриття. Посмертно Катерину Баранову нагороджено відзнакою Міністерства оборони України «Хрест пошани».

У Катерини залишилися 9-тирічна донька, чоловік батьки та молодша сестра.

KATERYNA BARANOVA
(SKRYPNICHENKO)

AT THE AGE OF 27, SHE WAS KILLED DURING A MISSILE STRIKE ON POLTAVA

Kateryna grew up in the village of Opryshky in the Poltava region. Gifted with both creative talent and strong organizational skills, she regularly won awards in school academic olympiads, sports competitions, and dance contests.

She pursued a degree in Cultural Studies at Poltava National Pedagogical University. Together with her fellow villager, Vitaliy, she started a family, and in 2015, she became a mother to a daughter, Anastasiia. Kateryna graduated from the university with honors, earning a Master's degree.

"She used to help us during classes and with our homework, always offering advice. [...] She was cheerful, kind, and dependable," recalls her close friend, Anna.

In 2018, while still a student, Kateryna began working at the Oles Honchar Poltava Regional Youth Library. Over time, she rose to the position of lead librarian in the Child Development and Leisure Sector, where she organized events for school and university students. In 2022, she launched "Kids_club," an English language studio for toddlers.

In the spring of 2024, Kateryna took charge of the library at the Military College of Non-Commissioned Officer Staff of the Kruty Heroes Military Institute of Telecommunications and Information Technologies in Poltava.

On September 3, 2024, Russian forces struck the educational institution with two ballistic missiles. Due to the extremely short time between the air alarm and the impact, she did not have enough time to reach the shelter.
Posthumously, Kateryna Baranova was awarded the "Cross of Honor" distinction by the Ministry of Defense of Ukraine.

Kateryna is survived by her 9-year-old daughter, her husband, her parents, and her younger sister.

ОКСАНА АНДРІЯНОВА

ОКСАНІ БУЛО 44 РОКИ, КОЛИ ВОНА ЗАГИНУЛА РАЗОМ ІЗ МАМОЮ ВНАСЛІДОК РОСІЙСЬКОГО РАКЕТНОГО УДАРУ ПО ЗАЛІЗНИЧНОМУ ВОКЗАЛУ КРАМАТОРСЬКА

«Серед бібліотекарів немає випадкових людей. Цю професію обирають люди, покликанням душі яких є мир і свобода. На жаль, російські ракети несуть смерть всім українцям… Світла пам'ять», – написали в Українській бібліотечній асоціації, згадуючи колегу.

Оксана Андріянова народилася у Краматорську. У 17 років почала працювати в Центральній міській публічній бібліотеці Краматорська, де пропрацювала 27 років. Постійно шукала нові формати, щоб покращити роботу бібліотеки, допомагала розвивати бібліотечну систему міста та ділилася своїм досвідом у професійному блозі «Будуємо майбутнє разом». За свою роботу неодноразово отримувала подяки Центральної міської публічної бібліотеки та Управління з гуманітарних питань Краматорської міської ради. Після початку повномасштабного вторгнення Росії на базі закладів культури Краматорська запрацював гуманітарний штаб. Бібліотеки на півтора роки стали пунктами реєстрації на отримання гуманітарної допомоги, де допомагали людям оформлювати заявки через платформу «еДопомога».

Оксана залишалася у Краматорську до початку квітня, поки не вирішила евакуюватися разом із мамою – 66-річною Людмилою Володимирівною Ганжею та собакою Бонею.

8 квітня 2022 року вони приїхали на залізничний вокзал Краматорська, щоб виїхати до Києва. Під час очікування потяга російські війська завдали ракетного удару по вокзалу. Оксана та її мама загинули на пероні. Боня зазнала тяжких поранень і невдовзі теж померла. Оксану поховали в Києві.
У неї залишилися брат та повнолітня донька.

OKSANA ANDRIYANOVA

OKSANA WAS 44 YEARS OLD WHEN SHE WAS KILLED ALONGSIDE HER MOTHER IN A RUSSIAN MISSILE STRIKE ON THE KRAMATORSK RAILWAY STATION

"There are no random people among librarians. This profession is chosen by people whose calling is peace and freedom. Unfortunately, Russian missiles bring death to all Ukrainians… Bright memory," the Ukrainian Library Association wrote, remembering her colleague.

Oksana Andriyanova was born in Kramatorsk. At 17, she began working at the Central City Public Library, and four years later she graduated from the Kramatorsk Institute of Economics and Humanities with a degree in primary school teaching. Oksana worked at the Central City Public Library of Kramatorsk for 27 years. She consistently sought new formats to improve the library's work, helped develop the city's library system, and shared her experience on the professional blog "Building the Future Together." For her work, she repeatedly received thanks from the Central City Public Library and the Department of Humanitarian Affairs of the Kramatorsk City Council. After the start of Russia's full-scale invasion, a humanitarian coordination center was established in Kramatorsk and operated through the city's cultural institutions. For a year and a half, libraries served as registration points for humanitarian aid, helping people complete applications on the "eDopomoga" platform.

Oksana remained in Kramatorsk until early April, when she decided to evacuate with her mother, 66-year-old Lyudmila Volodymyrivna Ganzha, and her dog, Bonya.

On April 8, 2022, they arrived at the Kramatorsk railway station to depart for Kyiv. While waiting for the train, Russian troops launched a missile strike on the station. Oksana and her mother died on the platform. Bonya was seriously injured and died soon after.
Oksana was buried in Kyiv. She is survived by her brother and her adult daughter.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

04.09.1971 – 26.06.2025

ЯКІВ ВОРОБЙОВ

ЗАГИНУВ У 53 РОКИ ВНАСЛІДОК УДАРУ РОСІЙСЬКОГО ДРОНА

Життя Якова Воробйова було присвячене двом великим справам – служінню книзі та служінню Україні.

Яків народився в Балаклії Харківської області. Навчався у Балаклійській загальноосвітній школі №3. У 1988 році вступив до Харківського державного інституту культури, який закінчив у 1992 році за спеціальністю «Бібліотекознавство та бібліографія» .

Після завершення навчання працював методистом Балаклійської бібліотеки для дітей. У 2001 році очолив Балаклійську централізовану бібліотечну систему, якою керував понад 20 років. Під його керівництвом бібліотеки Балаклії ставали сучаснішими й ближчими до людей. Сюди приходили не лише за книжками, а й за новими знаннями, спілкуванням і підтримкою. У 2021 році очолювана ним бібліотечна мережа об'єднувала 20 бібліотек, фондами яких користувалися майже 16 тисяч читачів.

Яків умів гуртувати людей, підтримувати нові ідеї та надихати колег.

10 серпня 2022 року Яків став до лав Збройних Сил України. У званні старшого солдата служив старшим стрільцем-оператором механізованого відділення 33-ї окремої механізованої бригади.

22 жовтня 2024 року під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Побєда Покровського району Донецької області Яків загинув внаслідок удару ворожого FPV-дрона. Тривалий час захисника вважали зниклим безвісти. Лише згодом надійшло підтвердження його загибелі. 5 червня 2025 року Балаклійська громада провела воїна в останню путь. Поховали Якова в рідному місті. У нього залишилися мама та син.

ЯКІV VOROBЙOV

AT THE AGE OF 53, HE WAS KILLED IN AN ENEMY DRONE STRIKE

The life of Yakiv Vorobyov was dedicated to two noble causes—serving the written word and serving Ukraine.

Yakiv was born in Balakliya, Kharkiv region. He studied at Balakliya General Education School No. 3. In 1988, he enrolled in the Kharkiv State Institute of Culture, graduating in 1992 with a degree in Library Science and Bibliography.

Following his graduation, he worked as a methodologist at the Balakliya Children's Library. In 2001, he took charge of the Balakliya Centralized Library System, leading it for over 20 years. Under his leadership, the libraries of Balakliya became more modern and community-focused. People came there not only for books but also for new knowledge, socialization, and support. By 2021, the library network under his management united 20 libraries, with collections used by nearly 16,000 readers.

Yakiv possessed a unique ability to bring people together, champion new ideas, and inspire his colleagues.

On August 10, 2022, Yakiv joined the Armed Forces of Ukraine. Holding the rank of Senior Soldier, he served as a senior rifleman-operator of a mechanized squad in the 33rd Separate Mechanized Brigade.

On October 22, 2024, while performing a combat mission near the settlement of Pobieda in the Pokrovsk district of the Donetsk region, Yakiv was killed in action by a hostile FPV drone strike. For a long time, the defender was officially listed as missing in action. It was only later that his death was confirmed. On June 5, 2025, the Balakliya community paid their final respects to the warrior. Yakiv was laid to rest in his hometown. He is survived by his mother and his son.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

06.09 1980 — 05.10.2022

В'ЯЧЕСЛАВ ЗАЙЦЕВ

ЗАГИНУВ У ВІЦІ 42 РОКІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ БОЙОВОГО ЗАВДАННЯ НА ДОНЕЧЧИНІ

Історик. Археолог. Бібліотекар. Екскурсовод. Науковець. Громадський діяч. Депутат. Кіборг. Захисник України. Його позивний був «Хортиця» — острів, якому В'ячеслав присвятив значну частину свого життя.

Від 2010 року В'ячеслав працював у Національному заповіднику «Хортиця». Був екскурсоводом, завідував науковою бібліотекою заповідника, очолював інформаційно-видавничий відділ і сектор «Нам'янська Січ».

«Завоював наші серця ерудованістю, харизмою та почуттям гумору. Згодом очолив наукову бібліотеку. Переймався археологією, пам'ятками, островом Хортицею. Особливо любив працювати з дітьми. Його неперевершені екскурсії запам'ятовувались надовго», – згадують колеги.

У березні 2014 року він добровільно став до лав Збройних сил України. У складі 79-ї окремої аеромобільної бригади воював на Чонгарі, а згодом на Донбасі, пройшов Піщевий котел, бої під Дебальцевим та двічі обороняв Донецький аеропорт. Під час бою у старому терміналі дістав поранення, але відмовився від евакуації та залишився поруч із побратимами, продовжуючи виконувати бойові завдання.

Після демобілізації у 2015 році він повернувся до наукової та громадської діяльності. Два скликання був депутатом Запорізької міської ради, очолював Запорізьку раду ветеранів АТО та консультативну раду учасників АТО при голові Запорізької обладміністрації.

У 2022 році В'ячеслав повідомив колегам, що отримав повістку та повертається до війська. Він воював на Запоріжжю й Донеччині, напрямках. У донецьких степах мріяв про перемогу і повернення до археологічних досліджень Нам'янської Січі.

5 жовтня 2022 року сержант В'ячеслав Зайцев загинув під час виконання бойового завдання на Донеччині. У нього залишилися дружина та донька.

В'ячеслав досліджував історію України – і сам став її частиною.

VACHESLAV ZAITSEV

AT THE AGE OF 42 WHILE CARRYING OUT A COMBAT MISSION IN THE DONETSK REGION

Historian. Archaeologist. Librarian. Tour guide. Scientist. Public figure. Deputy. Cyborg. Defender of Ukraine. His call sign was "Khortytsia"—and for good reason. The island became Vyacheslav Zaitsev's lifelong devotion, and a heritage he fiercely defended as both a scholar and a warrior.

Vyacheslav joined the Khortytsia National Reserve in 2010. He began his career as a tour guide and subsequently served as head of the reserve's research library, chief of the information and publishing department, and head of the Kamianska Sich sector.

"He won our hearts with his erudition, charisma, and sense of humor. Later, he took charge of the research library. He was deeply passionate about archaeology, historical monuments, and Khortytsia Island. He especially loved working with children. His incomparable tours left a lasting impression," his colleagues recall.

In March 2014, he volunteered for the Armed Forces of Ukraine. Having prior experience from his conscript service in an airborne unit, he deployed to Chongar and later to the Donbas as part of the 79th Separate Airmobile Brigade. Vyacheslav participated in the liberation of Ukrainian towns and villages, endured the Southern Pocket, fought in the battles of Debaltseve, and twice defended the Donetsk Airport. He served as a grenadier. During a battle in the old terminal, he was wounded but refused evacuation, remaining alongside his brothers-in-arms for another week to continue fulfilling his combat missions.

Following his demobilization in 2015, he returned to his scholarly and public activities. He served two terms as a member of the Zaporizhzhia City Council, overseeing matters of education, science, culture, youth, and tourism. He also headed the Zaporizhzhia Council of ATO Veterans and the Advisory Council of ATO Participants under the Chairman of the Zaporizhzhia Regional State Administration.

In 2022, Vyacheslav informed his colleagues that he had received his mobilization notice and was returning to the military. He fought on the Zaporizhzhia and Donetsk fronts. Even from the front lines, Vyacheslav sent tongue-in-cheek posts and photos of cats, uplifting his friends with his unyielding optimism. In the Donetsk steppes, he dreamed of victory and a return to his archaeological research at the Kamianska Sich.

On October 5, 2022, Sergeant Vyacheslav Zaitsev was killed in action while carrying out a combat mission in the Donetsk region. He is survived by his wife and daughter.

Vyacheslav dedicated his life to researching the history of Ukraine—and ultimately became a part of it.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

05.04.1970 – 12.03.2022

ОЛЕГ КОЗАК

У ВІЦІ 51 РІК ЗАГИНУВ ПІД ЧАС ЕВАКУАЦІЇ З СЕЛА БЕРЕЗІВКА НА КИЇВЩИНІ РАЗОМ ІЗ СИНОМ

«Досі не віриться! Що такої світлої, ерудованої, професійної та глибокої людини з нами більше немає...», – згадує колега Світлана Вислінська.

Олег Козак народився в місті Погребище Вінницької області. У 1987 році почав працювати в бібліотеці села Березівка на Київщині. Отримавши профільну освіту, працював у Національній парламентській бібліотеці України – нині Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого. Був старшим, а згодом головним бібліографом.

У 1994 році Олег упорядкував покажчик «Розвиток філософської думки в Україні» – одну з перших праць на цю тему, виданих у незалежній Україні. Із 2002 року Олег працював у відділі шевченкознавства Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України. Його вважали одним із провідних фахівців із наукової бібліографії.

Олег очолював групу бібліографів, які працювали над фундаментальною шеститомною «Шевченківською енциклопедією». У 2021 році у співавторстві з Євгенією Лебідь-Гребенюк він уклав бібліографію праць Юрія Івакіна – відомого дослідника Шевченкової творчості.

12 березня 2022 року Олег разом із неповнолітнім сином Ярославом загинув під час евакуації з окупованого села Березівка Бучанського району на Київщині.

Дружина Олега померла за кілька років до цих подій після тяжкої тривалої хвороби. У нього залишилася мати Галина Олексіївна.

OLEH KOZAK

AT THE AGE OF 51, HE WAS KILLED DURING AN EVACUATION FROM THE VILLAGE OF BEREZIVKA IN THE KYIV REGION, ALONGSIDE HIS SON

I still can't believe it! That such a bright, erudite, professional, and profound person is no longer with us...", recalls his colleague, Svitlana Vyslinska.

Oleh Kozak was born in the town of Pohrebyshche, Vinnytsia region. In 1987, he began working at the library in the village of Berezivka, Kyiv region.After completing his professional education, he worked at the National Parliamentary Library of Ukraine—now the Yaroslav Mudryi National Library of Ukraine. He served as a senior bibliographer and, later, as chief bibliographer.

In 1994, Oleh compiled the index "The Development of Philosophical Thought in Ukraine," which became one of the pioneering works on the subject published in independent Ukraine. He also worked on bibliographic indexes and the annuals "Philological Sciences in Ukraine." In 2002, Oleh joined the Department of Shevchenko Studies at the Taras Shevchenko Institute of Literature of the National Academy of Sciences of Ukraine. He was widely recognized as one of the leading specialists in scientific bibliography.

Oleh led a group of bibliographers working on the monumental six-volume "Shevchenko Encyclopedia." In 2021, in collaboration with Yevheniia Lebid-Hrebeniuk, he compiled a bibliography of the works of Yuriy Ivakin, a renowned scholar in Shevchenko studies.

On March 12, 2022, Oleh, along with his underage son, Yaroslav, was killed during an evacuation from the occupied village of Berezivka, Bucha district, Kyiv region.

Oleh's wife had passed away several years prior to these events after a severe, prolonged illness. He is survived by his mother, Halyna Oleksiivna.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

10.07.1992 – 22.12.2023

АНДРІЙ КОСЕНКО

ЗАГИНУВ У 31 РІК ВНАСЛІДОК ПОРАНЕННЯ, ОТРИМАНОГО ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ БОЙОВОГО ЗАВДАННЯ НА ДОНЕЧЧИНІ

«...Це людина, яка була дуже працьовитою. Людина, яка стала працювати розробником і мала все. Людина, яка віддала свій власний добробут на благо нашої країни», – згадує двоюрідний брат Богдан.

Андрій Косенко народився у Житомирі. Навчався в Державному університеті «Житомирська політехніка», де здобув ступінь бакалавра за напрямом підготовки «Програмна інженерія» та освітній ступінь спеціаліста за спеціальністю «Програмне забезпечення систем».

До повномасштабного вторгнення працював програмістом у компанії. Також був провідним інженером комп'ютерних систем відділу соціокультурної та інформаційно-видавничої діяльності у Житомирській обласній універсальній науковій бібліотеці імені Олега Ольжича.

1 березня 2022 року Андрій добровольцем став на захист України у складі 1-ї окремої бригади спеціального призначення імені Івана Богуна. Служив спецпризначенцем, штурмовиком і бойовим медиком. Мав позивний Дельфін. Брав участь у боях під Бахмутом, на Херсонщині, Харківщині та Донеччині.

Згодом Андрія перевели до 5-ї окремої штурмової Київської бригади. 16 грудня 2023 року під час бою поблизу села Іванівське на Донеччині він зазнав поранення. Шість днів медики боролися за його життя. 22 грудня Андрій помер у лікарні у місті Дніпро.

Андрія поховали на Смолянському військовому кладовищі у Житомирі. У нього залишилися батьки, двоюрідний брат і племінник.

ANDRIY KOSENKO

AT THE AGE OF 31 HE PASSED AWAY DUE TO WOUNDS SUSTAINED WHILE CARRYING OUT A COMBAT MISSION IN THE DONETSK REGION

"...He was an incredibly hardworking man.
Someone who built a career as a developer and had everything he needed, yet chose to sacrifice his own well-being for the good of our country," recalls his cousin, Bohdan.

Andriy Kosenko was born in Zhytomyr. He studied at Zhytomyr Polytechnic State University, where he earned a Bachelor's degree in Software Engineering and a Specialist's degree in Systems Software.

Prior to the full-scale invasion, he worked as a software engineer at a tech company. He also served as a lead computer systems engineer in the Department of Socio-Cultural, Information, and Publishing Activities at the Oleh Olzhych Zhytomyr Oblast Universal Scientific Library.

On March 1, 2022, Andriy volunteered to defend Ukraine, joining the 1st Ivan Bohun Separate Special Purpose Brigade. He served as a special forces operative, an assault trooper, and a combat medic, carrying the call sign "Dolphin". He participated in battles near Bakhmut, as well as in the Kherson, Kharkiv, and Donetsk regions.

Later, Andriy was transferred to the 5th Separate Assault Kyiv Brigade. On December 16, 2023, during a battle near the village of Ivanivske in the Donetsk region, he was wounded. Medics fought for his life for six days, but on December 22, Andriy passed away at a hospital in the city of Dnipro.
Andriy was laid to rest at the Smolyanka Military Cemetery in Zhytomyr. He is survived by his parents, his cousin, and his nephew.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

ВОЛОДИМИР ПЕТРЕНКО

ЗАГИНУВ У 31 РІК, ВИКОНУЮЧИ БОЙОВЕ ЗАВДАННЯ НА ФРОНТІ, ВНАСЛІДОК РОСІЙСЬКОГО МІНОМЕТНОГО ОБСТРІЛУ

«Він був для нас і колега, і друг, і порадник. Був закоханий у книгу, обожнював свою роботу», – так згадували Володимира у бібліотеці. Колеги називали його чуйним, добрим і відповідальним.

Володимир Петренко був журналістом, бібліографом і письменником. Останні три роки свого життя працював у Центральній публічній бібліотеці ім. В. Скуратівського в Малині, де вів мовний блок розмовного клубу «Говоримо українською».

25 грудня 2023 року Володимир став на захист України. Він служив у 57-й бригаді та мав позивний «Філ» – від слів «філолог» і «філософ». Уже після його загибелі мама дізналася, що на фронті він читав побратимам свої вірші та прозу.

22 лютого 2024 року Володимир загинув поблизу села Синьківка на Харківщині під час виконання бойового завдання внаслідок російського мінометного обстрілу.

Після його смерті мама, Ніна Петренко, упорядкувала книгу «Якого кольору дощ», до якої увійшли його твори.

«Мені хочеться, щоб його запам'ятали як світлу і добру людину, яка любила книги понад усе», – говорить мама загиблого Володимира.

VOLODYMYR PETRENKO

HE WAS KILLED AT THE AGE OF 31 WHILE CARRYING OUT A COMBAT MISSION AT THE FRONT AS A RESULT OF RUSSIAN MORTAR SHELLING

"He was a colleague, a friend, and a trusted advisor to us. He loved books and was deeply devoted to his work." – This is how Volodymyr was remembered at the library. Colleagues described him as sensitive, kind, and responsible.

Volodymyr Petrenko was a journalist, bibliographer, and writer. In the final three years of his life, he worked at the V. Skuratovsky Central Public Library in Malyn, where he facilitated the language sessions of the "Let's Speak Ukrainian" conversation club.

On December 25, 2023, Volodymyr joined Ukraine's defense. He served in the 57th Brigade and used the call sign "Phil," derived from "philologist" and "philosopher." After his death, his mother learned that he had read his poems and prose to his comrades at the front.

On February 22, 2024, Volodymyr was killed near the village of Synkivka in the Kharkiv region while carrying out a combat mission as a result of Russian mortar shelling.

After his death, his mother, Nina Petrenko, compiled the book titled "What Color is the Rain," bringing together his writings.

"I want him to be remembered as a bright and kind person who loved books above all else," says his mother, Nina Petrenko.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

11.12.1983 – 01.06.2022

МАКСИМ ПЕТРЕНКО

У 38 РОКІВ ЗАГИНУВ НА ПОЛІ БОЮ ПІД ЧАС ВИХОДУ З ОТОЧЕННЯ РОСІЙСЬКИХ ВІЙСЬК

«Слово справжній – це про нього.
Він був чесним, глибоким, щирим. Жив без фальші», – згадувала колега, директорка ЦБС Солом'янського району Іванна Щербина.

Наука, письменництво та розвиток сучасних бібліотек були важливою частиною життя Максима Петренка. Він мав ступінь кандидата технічних наук, тісно співпрацював із бібліотеками Солом'янського району Києва та допомагав їм розвивати цифрові сервіси. У 2019 році Максим ініціював створення колекції книжок про російсько-українську війну, яка згодом стала найбільшою серед київських бібліотек.

Він захоплювався стародруками, реставрував книжки й передавав їх бібліотекам. А ще бігав на довгі дистанції, виготовляв ювелірні прикраси та створював власні парфуми.

У 2014 році Максим добровольцем приєднався до Національної гвардії України. Свій бойовий досвід і пам'ять про загиблих побратимів згодом поклав в основу роману-щоденника «Спокійної ночі».
Після початку повномасштабного вторгнення Росії Максим повернувся до свого підрозділу Національної гвардії України. Служив старшим стрільцем та оператором аеророзвідки. Спочатку захищав Київ і Київську область, а навесні 2022 року разом із підрозділом вирушив на Схід України, де брав участь у боях на Харківщині та Донеччині. 1 червня 2022 року Максим загинув біля села Студенок на Харківщині під час виходу з оточення російських військ.
Тривалий час Максим вважався зниклим безвісти. Його тіло знайшли приблизно через рік у братській могилі. У листопаді 2023 року ДНК-експертиза підтвердила його загибель. Посмертно його нагородили орденом «За мужність» III ступеня.

MAKSYM PETRENKO

AT THE AGE OF 38, HE WAS KILLED IN BATTLE WHILE ATTEMPTING TO BREAK OUT OF AN ENCIRCLEMENT BY RUSSIAN FORCES

"The word 'genuine' describes him perfectly.
He was honest, deep, and sincere. He lived without falsehood," recalled his colleague, Ivanna Shcherbyna, director of the Central Library of Solomyansky District.

Science, writing, and the development of modern libraries were central to Maksym Petrenko's life. He held a PhD in technical sciences, worked closely with the libraries in Kyiv's Solomyansky District, and helped them develop digital services. In 2019, Maksym launched a collection of books about the Russia-Ukraine war, which later became the largest among Kyiv libraries.

He loved old prints and restored books, and he donated them to libraries. He also ran long distances, made jewelry, and created his own perfumes.

In 2014, Maksym volunteered to join the National Guard of Ukraine. He later drew on his combat experience and memories of fallen comrades to write the novel-diary "Silent Night."
After the start of the full-scale Russian invasion, Maksym returned to his unit in the National Guard of Ukraine. He served as a senior rifleman and aerial reconnaissance operator. Initially, he defended Kyiv and the Kyiv region, and in spring 2022, he and his unit moved to eastern Ukraine, where he fought in the Kharkiv and Donetsk regions. On June 1, 2022, Maksym died near the village of Studenok in the Kharkiv region while attempting to break out of a Russian encirclement.
For a long time, Maksym was presumed missing. His body was found about a year later in a mass grave. In November 2023, DNA testing confirmed his death. He was posthumously awarded the Order of Courage, 3rd degree.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

01.06.1984 – 06.01.2023

ВІТАЛІЙ ПИВОВАРОВ

У 38 РОКІВ ЗАГИНУВ У БОЯХ ПІД БАХМУТОМ, НАМАГАЮЧИСЬ ВРЯТУВАТИ ПОРАНЕНИХ ПОБРАТИМІВ

Віталій Пивоваров багато читав, книгу взяв із собою навіть на фронт. За це побратими дали йому позивний «Писар».

«Я йому вислала лише одну книжку на фронт – "Танець недоумка". Він не хотів із собою тягати важке. Тож, про другу книжку я розповідала, обіцяла, але так і не вислала. Це була "Проблема трьох тіл" Лю Цисіня. Я йому поклала її в труну», – згадує сестра Тетяна.

До війни Віталій працював у Житомирській обласній універсальній науковій бібліотеці імені Олега Ольжича. Вдома зібрав власну бібліотеку з кількох сотень видань, захоплювався історією, філателією та нумізматикою. Колеги пам'ятали його як скромну, доброзичливу та інтелігентну людину. Кілька разів на рік він здавав кров, щоб допомагати іншим. З перших днів повномасштабного вторгнення Віталій допомагав укріплювати блокпости у Житомирі. 2 березня 2022 року він став до лав Збройних Сил України та служив у 1-й окремій бригаді спеціального призначення.
У серпні 2022 року під час боїв за звільнення Херсонщини від російських окупантів Віталій дістав поранення. Після лікування повернувся до служби, а згодом його підрозділ перекинули на Схід України.

3 січня 2023 року під час важкого бою поблизу селища Красна Гора біля Бахмута Донецької області Віталій дістав поранення, але продовжив допомагати іншим пораненим побратимам. Під сильним російським обстрілом його поранили вдруге – смертельно. Тіло Віталія змогли винести з поля бою лише через кілька днів. Посмертно Віталія Пивоварова нагородили орденом «За мужність» III ступеня.

VITALIY PYVOVAROV

AT THE AGE OF 38, HE WAS KILLED NEAR BAKHMUT WHILE ATTEMPTING TO RESCUE WOUNDED COMRADES

Vitaliy Pyvovarov was an avid reader and even took a book with him to the front. For this, his comrades gave him the call sign "Pysar".

"I only sent him one book to the front - "Dance of the Idiot." He didn't want to take anything too heavy with him. So, I told him about the second book, promised it, but never sent it. It was "The Three-Body Problem" by Liu Cixin. I put it in his coffin," recalls his sister Tatyana.

Before the war, Vitaliy worked at the Oleg Olzhych Zhytomyr Regional Universal Scientific Library. At home, he built a personal library of several hundred publications and loved history, philately, and numismatics. Colleagues remembered him as modest, friendly, and intelligent. He donated blood several times a year to help others.
From the earliest days of the full-scale invasion, Vitaliy helped strengthen checkpoints in Zhytomyr. On March 2, 2022, he joined the Armed Forces of Ukraine and served in the 1st Separate Special Forces Brigade.
In August 2022, during the battles to liberate the Kherson region from Russian occupiers, Vitaliy was wounded. After treatment, he returned to service, and later his unit was transferred to Eastern Ukraine.

On January 3, 2023, during heavy fighting near the village of Krasna Gora, near Bakhmut in the Donetsk region, Vitaliy was wounded but continued to help other wounded comrades. Under heavy Russian fire, he was wounded a second time, this time fatally. Vitaliy's body was removed from the battlefield only a few days later. Vitaliy Pivovarov was posthumously awarded the Order of Courage, 3rd degree.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

20.06.1973 – 27.08.2024

ЮРІЙ РЕВЕРА

У 51 РІК ЗАГИНУВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ БОЙОВОГО ЗАВДАННЯ НА ДОНЕЧЧИНІ

«Юрій Ревера був душею колективу, будь-якої компанії, життєлюбом і оптимістом, інколи – навіть авантюристом. Любив Карпати і добрий гумор», – згадують його колеги з Науково-дослідного центру «Рятівна археологічна служба».

Жартома, обігруючи його прізвище, друзі й колеги називали Юрія «Графом Реверським». Згодом на фронті «Граф» став його позивним.

Майже все професійне життя Юрія було пов'язане з історією та археологією. Він працював у Львівській національній науковій бібліотеці імені Василя Стефаника, Музеї історії Львівського університету, а з 2008 року – у «Рятівній археологічній службі».

Брав участь в археологічних експедиціях по всій Україні, був одним з укладачів «Енциклопедії Львівського університету», захоплювався нумізматикою.

Юрій був активним учасником Революції Гідності. Військової освіти чи досвіду служби не мав, але з перших днів повномасштабного вторгнення став на захист України. Спочатку служив у 125-й бригаді територіальної оборони, згодом – у 414-му окремому полку ударних безпілотних авіаційних систем. Як оператор БПЛА виконував бойові завдання на найгарячіших ділянках фронту.

27 серпня 2024 року Юрій Ревера загинув під час виконання бойового завдання на Донеччині. У нього залишилися дружина, донька, син і мама. Поховали Юрія на Личаківському кладовищі у Львові.

YURIY REVERA

HE WAS KILLED AT THE AGE OF 51 WHILE CARRYING OUT A COMBAT MISSION IN THE DONETSK REGION

"Yuriy Revera was the life and soul of our team and any company—a man who loved life, a true optimist, and sometimes even an adventurer.

He adored the Carpathian Mountains and possessed a great sense of humor," recall his colleagues from the Rescue Archaeological Service Research Center. Playfully punning on his last name, friends and colleagues called Yuriy "Count Reversky." Later, "Count" became his military call sign.

Almost his entire professional life was dedicated to history and archaeology. He worked at the Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv, the History Museum of Lviv University, and, starting in 2008, at the Rescue Archaeological Service.

He participated in archaeological expeditions across Ukraine, co-authored the Encyclopedia of Lviv University, and was a passionate numismatist.

Yuriy was an active participant in the Revolution of Dignity. Although he had no prior military education or service experience, he stood up to defend Ukraine from the very first days of the full-scale invasion. He initially served in the 125th Territorial Defense Brigade and later in the 414th Separate Regiment of Unmanned Strike Aircraft Systems. As a Unmanned Aerial Vehicle (UAV) operator, he executed combat missions in the hottest zones of the frontline.

On August 27, 2024, Yuriy Revera fell in battle while carrying out a combat mission in the Donetsk region. He is survived by his wife, daughter, son, and mother. Yuriy was laid to rest at the Lychakiv Cemetery in Lviv.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

11.05.1949 – 18.11.2024

ЛІДІЯ РОДИТЕЛЄВА-ПРОЦИК

ЗАГИНУЛА У ВІЦІ 75 РОКІВ ВНАСЛІДОК ВЛУЧАННЯ РОСІЙСЬКОГО БЕЗПІЛОТНИКА В ГУРТОЖИТОК, У ЯКОМУ МЕШКАЛА, ЯК ПЕРЕСЕЛЕНКА

«Мама дуже любила читати, виписувала багато журналів та газет. Завжди любила мати гарний вигляд. Бойова, впевнена в собі, щира і напополітлива. Все уміла робити, і неабияк, а «на відмінно». Ремонтувала тин, перетягувала меблі, мала водійські права. Ніколи не здавалась і не жалілась», – згадує донька Людмила.

Лідія Родителева-Процик народилася в селі Пустогород на Сумщині. Працювала секретаркою-касиркою, токаркою, а згодом здобула фах вакрійниці. Шила сукні для нареченик та випускниць. І так майстерно, що до неї приїздили з усього району.

Також працювала бібліотекаркою у Пустогородській сільській бібліотеці. Заочно закінчила Глухівський педагогічний університет та Харківський фінансово-економічний інститут.

Вірші писала ще зі школи. Видала дві збірки – «Від серця – до серця» та «Стежками долі». Її поезії друкували в газетах і літературних альманахах, а деякі вірші стали піснями.

Восени 2024 року Лідія переїхала до більш безпечного Глухова після неодноразових російських обстрілів її будинку в Пустогороді. 18 листопада безпілотник влучив у гуртожиток медучилища, де вона мешкала як переселенка. Напередодні у місцевій бібліотеці запланували її творчий вечір, де Лідія мала читати свої вірші...

Майже два роки Лідія вважалася зниклою безвісти. У червні 2026 року її загибель підтвердили за результатами ДНК-експертизи.

Поховали Лідію 25 червня 2026 року в Глухові. У неї залишилася донька, троє онуків, п'ятеро правнуків та рідна сестра.

LIDIYA RODYTELIEVA-PROTSYK

AT THE AGE OF 75 SHE LOST HER LIFE FOLLOWING A RUSSIAN DRONE STRIKE ON A DORMITORY WHERE SHE RESIDED AS AN INTERNALLY DISPLACED PERSON (IDP)

"My mother was deeply fond of reading and subscribed to numerous magazines and newspapers. She always loved to look her best. She was spunky, self-assured, sincere, and perseverant. She could do absolutely anything, and she did it not just well, but with excellence. She would fix the fence, reupholster furniture, and she even held a driver's license. She never gave up and never complained," recalls her daughter, Lyudmyla.

Lidiya Rodytelieva-Protsyk was born in the village of Pustohorod in the Sumy region. Throughout her life, she worked as a secretary-cashier and a lathe operator before eventually training as a master dressmaker. Her craft was so exceptional that brides and graduates from across the entire district traveled to her for custom gowns.

She also served as a librarian at the Pustohorod Village Library while pursuing her higher education through correspondence, successfully graduating from Hlukhiv Pedagogical University and the Kharkiv Institute of Finance and Economics.
Lidiya had been writing poetry since her school days. She published two collections, "From Heart to Heart" and "Paths of Destiny". Her poems were frequently featured in local newspapers and literary almanacs, and several of her works were set to music and became songs. In the autumn of 2024, Lidiya relocated to the safer town of Hlukhiv after her home in Pustohorod was repeatedly damaged by Russian shelling. On November 18, a drone struck the medical college dormitory where she resided as a displaced person. Just days before the tragedy, the local library had planned a creative evening where Lidiya was set to read her poetry to the community...
For nearly two years, Lidiya was officially listed as missing. On June 23, 2026, her death was confirmed through the results of a DNA analysis.

Lidiya was laid to rest on June 25, 2026, in Hlukhiv. She is survived by her daughter, three grandchildren, five great-grandchildren, and her sister.

ВАЛЕРІЙ РОМАНОВСЬКИЙ

У 46 РОКІВ ПОМЕР ВІД ТЯЖКИХ ПОРАНЕНЬ, ОТРИМАНИХ У БОЮ НА КУП'ЯНСЬКОМУ НАПРЯМКУ

Навіть на фронті Валерій Романовський залишався науковцем. У коротких перервах між боями він просто в окопі, навколо якого вже були вирви від обстрілів, готував доповідь про українські хатні обереги на Чугуївщині Харківської області. 17 червня 2022 року дистанційно виступив із нею на науковій конференції. Це був останній виступ ученого.

Історія Харкова та Слобожанщини була справою життя Валерія. Кандидат історичних наук, він викладав у Харківській державній академії культури, а в 2020–2022 роках працював також у Харківській державній науковій бібліотеці імені В. Г. Короленка. Досліджував архівні фонди діячів української культури, історію освіти й культурну спадщину Харківщини. Його науковий доробок налічує понад 70 праць. Книжки Валерій любив із дитинства. Свою однокімнатну квартиру він майже перетворив на бібліотеку – жив серед книжок, рукописів і документів.

У 2014 році Валерій добровольцем пішов до Збройних Сил України та воював на Луганщині. 25 лютого 2022 року, наступного дня після початку повномасштабного російського вторгнення, він знову добровільно став до війська. Служив у Силах територіальної оборони старшим стрільцем-нулеметником під позивним «Козак» і захищав рідну Харківщину.
Наприкінці серпня 2022 року під час бою на Куп'янському напрямку Валерій отримав тяжкі поранення. Майже п'ять місяців лікарі боролися за його життя, але 16 січня 2023 року він помер від наслідків поранень.

Валерія Романовського поховали з військовими почестями на Алеї Героїв у Харкові. Посмертно його нагородили орденом «За мужність» III ступеня. У 2024 році одну з вулиць Харкова назвали його ім'ям.

VALERIЇ ROMANOVSKYI

AT THE AGE OF 46, HE PASSED AWAY FROM SEVERE WOUNDS SUSTAINED IN BATTLE IN THE KUPYANSK DIRECTION

Even on the frontlines, Valeriy Romanovskyi remained a scholar at heart. In the brief intervals between battles—right in a trench surrounded by fresh shell craters—he prepared a research paper on traditional Ukrainian household amulets (oberehy) of the Chuhuiv area in the Kharkiv region. On June 17, 2022, he presented his findings remotely at an academic conference. It was to be the scholar's final presentation.

The history of Kharkiv and the Slobozhanshchyna region was Valeriy's lifelong passion. Holding a PhD in History, he lectured at the Kharkiv State Academy of Culture and, from 2020 to 2022, also worked at the V.G. Korolenko Kharkiv State Scientific Library. He researched the archival funds of prominent Ukrainian cultural figures, the history of education, and the cultural heritage of the Kharkiv region. His academic legacy includes more than 70 published works. Valeriy had a profound love for books since childhood. He transformed his one-room apartment almost entirely into a library, living surrounded by books, manuscripts, and historical documents.

In 2014, Valeriy volunteered for the Armed Forces of Ukraine and fought in the Luhansk region. On February 25, 2022, the day after the full-scale Russian invasion began, he once again volunteered for military service. Under the call sign "Kozak," he served in the Territorial Defense Forces as a senior machine gunner, defending his native Kharkiv region. In late August 2022, Valeriy was severely wounded during a battle in the Kupyansk direction. Doctors fought for his life for nearly five months, but on January 16, 2023, he passed away from the complications of his injuries.

Valeriy Romanovskyi was laid to rest with full military honors in the Alley of Heroes in Kharkiv. Posthumously, he was awarded the Order "For Courage," 3rd Class. In 2024, a street in Kharkiv was named in his honor.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

30.03.1966 – 13.02.2015

ТАРАС СИЧ

У 48 РОКІВ ЗАГИНУВ ПІД ЧАС МІНОМЕТНОГО ОБСТРІЛУ БІЛЯ ДЕБАЛЬЦЕВОГО

Тарас Сич був пацифістом і принципово не брав до рук зброю. Коли у 2014 році формувався 25-й мотопіхотний батальйон «Київська Русь», він сказав побратимам: «Ви ж знаєте, що стріляти не буду. Але куховарити можу». Так Тарас добровільно вирушив на війну військовим кухарем.

До війни він працював бібліотекарем та очолював бібліотеку-філію № 17 Вінницької міської централізованої бібліотечної системи. Любив прозу і поезію, належав до неформального руху хіпі. Під час Революції Гідності одним із перших поїхав на Майдан.
У війську Тарас мав позивний «Дід». Він сам готував тричі на день для 37 військових, прокидався раніше за інших і лягав відпочивати пізніше. Побратими згадували, що навіть під час обстрілів він виходив з укриття, щоб перевірити їжу. «Мені найбільше смакував борщ Тараса Степановича. Всі наїдки були, як домашні», – згадував його побратим Дмитро.

Побратими пам'ятали Тараса не лише як кухаря. Дмитро розповідав, що під час важких боїв саме Тарас підтримував його морально: вислуховував, заспокоював і допомагав пережити загибель інших військових. «Він залишився у моїй пам'яті світлою, чистою Людиною. Саме його підтримка повернула у мені віру в життя», – згадував Дмитро.

13 лютого 2015 року під час боїв за Дебальцеве міна вибухнула поруч із польовою кухнею. Тарас у цей момент загинув від осколкових поранень. Знайти та ідентифікувати його тіло вдалося за місяць. Посмертно Тараса Сича нагородили орденом «За мужність» III ступеня. У червні 2015 року у Вінниці на його честь провели фестиваль польової кухні.

TARAS SYCH

AT THE AGE OF 48, HE WAS KILLED DURING A MORTAR SHELLING NEAR DEBALTSEVE

Taras Sych was a pacifist and refused to take up arms on principle. In 2014, when the 25th Motorized Infantry Battalion "Kyivska Rus" was being formed, he told his brothers-in-arms: "You know I won't shoot. But I can cook." With those words, Taras volunteered for the war as a military chef.

Before the war, he worked as a librarian and headed branch library No. 17 of the Vinnytsia City Centralized Library System. He loved prose and poetry and belonged to the informal hippie movement. During the Revolution of Dignity, he was among the first to join the protests on the Maidan.

In the military, Taras went by the call sign "Did" (Grandfather). He prepared meals three times a day for 37 servicemen, waking up before everyone else and turning in last. His comrades recalled that even during shellings, he would leave the shelter to check on the food. "Taras Stepanovych's borsch was my absolute favorite. Every meal tasted just like home," recalled his brother-in-arms, Dmytro. His fellow soldiers remembered Taras as much more than just a cook. Dmytro shared that during heavy fighting, it was Taras who provided vital morale support—listening, calming him down, and helping him process the loss of fellow soldiers. "He remains in my memory as a bright, pure Soul. It was his support that restored my faith in life," Dmytro recalled.

On February 13, 2015, during the battles for Debaltseve, a mortar shell exploded right next to the field kitchen. Taras was killed instantly by shrapnel wounds. It took a month to locate and identify his body.
Posthumously, Taras Sych was awarded the Order "For Courage," 3rd Class. In June 2015, a field kitchen festival was held in Vinnytsia in his honor.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

24.05.1986 – 21.01.2025

ВОЛОДИМИР ТРОФИМЕНКО

У 38 РОКІВ ЗАГИНУВ ПІД УДАРАМИ РОСІЙСЬКИХ ДРОНІВ ТА АРТИЛЕРІЇ ПІД ЧАС ВИХОДУ З БОЙОВИХ ПОЗИЦІЙ

«Володимир був надзвичайно добрим, надійним, чуйним. Мав гарне почуття гумору, вмів підтримати та надихнути», – згадувала його колега Ганна Мороз.

Шість років Володимир працював у Публічній бібліотеці імені Лесі Українки у Києві. Він відповідав за господарське та технічне забезпечення восьми бібліотечних приміщень: займався необхідними закупівлями, стежив за їхнім станом, ремонтував. Колеги називали його відповідальним, працьовитим і завжди готовим допомогти.

29 липня 2024 року Володимира був мобілізований до лав Збройних Сил України. Він служив у 153-й окремій механізованій бригаді та командував гранатометним взводом роти вогневої підтримки. 15 листопада 2024 року Володимиру присвоїли звання молодшого лейтенанта.

21 січня 2025 року на Донецькому напрямку група Володимира виходила з бойових позицій і потрапила під удари російських дронів та артилерії. Володимир загинув.

Поховали його у рідному селі Велика Снітинка Київської області. У Володимира залишилися батьки Ігор Іванович та Олена Зотівна, брат Богдан.

Посмертно Володимира Трофименка нагородили орденом «За мужність» III ступеня.

VOLODYMYR TROFYMENKO

AT THE AGE OF 38, HE WAS KILLED UNDER THE STRIKES OF RUSSIAN DRONES AND ARTILLERY WHILE WITHDRAWING FROM COMBAT POSITIONS

"Volodymyr was exceptionally kind, reliable, and empathetic. He had a great sense of humor and knew exactly how to support and inspire those around him," recalled his colleague, Hanna Moroz.

For six years, Volodymyr worked at the Lesia Ukrainka Public Library in Kyiv. He was responsible for the facilities management and technical support of eight library premises—managing procurement, monitoring their condition, and handling repairs. Colleagues remembered him as responsible, hardworking, and always ready to lend a helping hand.

On July 29, 2024, Volodymyr was mobilized into the Armed Forces of Ukraine. He served in the 153rd Separate Mechanized Brigade, commanding a grenade launcher platoon within a fire support company. On November 15, 2024, Volodymyr was promoted to the rank of Junior Lieutenant.

On January 21, 2025, in the Donetsk direction, Volodymyr's group was withdrawing from their combat positions when they came under heavy strikes from Russian drones and artillery. Volodymyr was killed in action.

He was laid to rest in his native village of Velyka Snitynka, Kyiv region. Volodymyr is survived by his parents, Ihor Ivanovych and Olena Zotivna, and his brother, Bohdan.

Posthumously, Volodymyr Trofymenko was awarded the Order "For Courage," 3rd Class.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

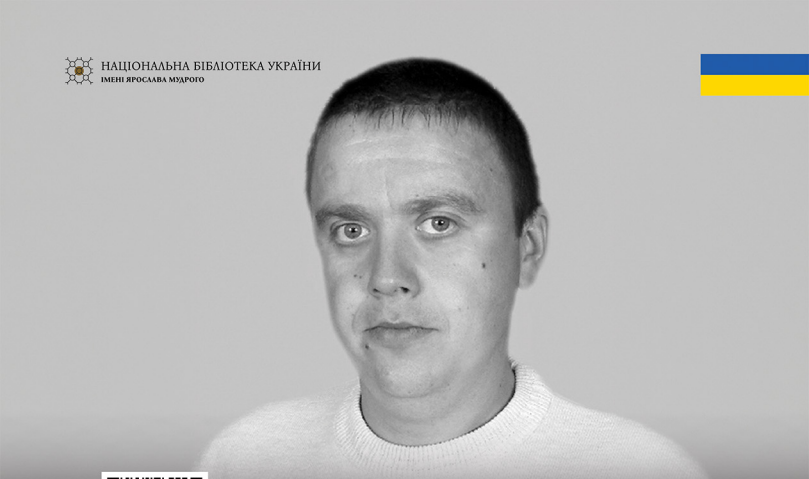

06.01.1981 – 23.08.2023

РУСЛАН ЯЦУРА

У 42 РОКИ ЗАГИНУВ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ: РОСІЙСЬКИЙ БЕЗПІЛОТНИК АТАКУВАВ ШКОЛУ, У ЯКІЙ ВІН ПРАЦЮВАВ

«Руслан В'ячеславович був нам не просто класним керівником, він був нашим татом. Він міг вислухати, дати пораду. У ньому було стільки енергії», – згадувала його учениця Каріна.

Руслан Яцура виріс у родині вчителів і сам обрав цю професію. З 2007 року працював у школі № 8 у Ромнах на Сумщині. Викладав історію, згодом також трудове навчання та працював шкільним бібліотекарем. Учні згадували, що з ним можна було жартувати й говорити про будь-що. І розповідали, як Руслан В'ячеславович допомагав їм готувати шкільні вистави та відео до свят.
Після початку повномасштабного вторгнення Руслан долучався до волонтерства. Колектив школи допомагав українським військовим: тут плели маскувальні сітки, збирали необхідні речі та кошти.

Вранці 23 серпня 2023 року Росія атакувала Ромни ударним безпілотником. О 10:05 дрон влучив безпосередньо у школу № 8, де працював Руслан Яцура. Будівлю було повністю зруйновано. На той момент у школі перебували 19 працівників – дітей там не було. Частина людей встигла вийти з будівлі.
Руслан загинув разом із директоркою школи Тетяною Прокопенко, її заступницею Оксаною Солониною та секретаркою Оксаною Квашею. Ще четверо працівників школи зазнали травм.

«Він був справжнім другом для своїх вихованців, з яким можна було поговорити чи порадитися про будь-що», – згадувала учениця Наталія.

У Руслана залишилися батьки, сестра та племінник.

RUSLAN YATSURA

AT THE AGE OF 42, HE WAS KILLED AT HIS WORKPLACE WHEN A RUSSIAN DRONE ATTACKED THE SCHOOL WHERE HE WORKED

"Ruslan Viacheslavovych was not just a homeroom teacher to us; he was like a father. He would always listen and offer advice. He was filled with so much energy," recalled his student, Karina.

Ruslan Yatsura grew up in a family of educators and chose this profession for himself. Starting in 2007, he worked at School No. 8 in Romny, Sumy region. He taught history, later adding technology to his subjects, and also served as the school librarian. Students remembered that they could joke with him and talk about absolutely anything. They often shared how Ruslan Viacheslavovych helped them prepare school plays and festive videos for holidays.
Following the start of the full-scale invasion, Ruslan actively engaged in volunteering. The school staff dedicated themselves to supporting the Ukrainian military: they wove camouflage nets, collected essential supplies, and raised funds.

On the morning of August 23, 2023, Russia attacked Romny with a strike drone. At 10:05 AM, the drone scored a direct hit on School No. 8, where Ruslan Yatsura worked. The building was completely destroyed. At that moment, 19 staff members were inside the school; no children were present. Some of the staff managed to evacuate the building in time.
Ruslan was killed alongside the school principal, Tetiana Prokopenko, her deputy, Oksana Solonynka, and the school secretary, Oksana Kvasha. Four other school employees sustained injuries.
"He was a true friend to his students, someone you could talk to or turn to for advice on any matter," recalled his student, Nataliia.
Ruslan is survived by his parents, sister, and nephew.